

Världsbildsundersökningen 1912

SND-ID: snd0260-1. **Version:** 1.0. **DOI:** <https://doi.org/10.5878/000950>

Tillhörande dokumentation

0260_1912.html (96.44 KB)

0260_1924.html (98.91 KB)

0260_1936.html (98.01 KB)

0260_1948.html (96.22 KB)

0260_1960.html (94.87 KB)

0260_1972.html (110.01 KB)

0260rapport1.pdf (1.41 MB)

0260rapport2.pdf (256.56 KB)

Citering

Westerståhl, J. (1991) Världsbildsundersökningen 1912 (Version 1.0) [Dataset]. Göteborgs universitet. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.5878/000950>

Skapare/primärforskare

Jörgen Westerståhl - Göteborgs universitet, Statsvetenskapliga institutionen

Forskningshuvudman

[Göteborgs universitet](#) - Statsvetenskapliga institutionen

Beskrivning

Syftet med undersökningen var att försöka klarlägga den bild av omvärlden som förmedlats av dagspressen i Sverige vid olika tidpunkter. Då tidningarna som medium vänder sig till ett massauditorium och försöker tillgodose detta auditoriums intressen kan det också antagas att massmedias bild av omvärlden i någon mån svarar mot auditoriets världsbild vid olika tidpunkter. Det bedömdes som lämpligt att välja ut ett sample av 6 perioder representerande var sitt kalenderår. Den undersökningsmetod som valts för VB-projektet är systematisk innehållsanalys. Som analysenhet har valts enskild tidningsartikel. Visst enhetligt material på samma sida behandlas dock som en analysenhet. Exempelvis klumpas alla annonser på samma sida till en enhet. Nöjesnytt, sportnytt och insändare är andra exempel.

Mätenhet är spaltcentimeter. Minimigränsen för en analysenhet är tre centimeter. Det innebär att artiklar som är mindre än tre spaltcentimeter utelämnats. Undersökningsmaterialet består av tidningarnas ordinarie innehåll. Extrabilagor eller specialbilagor ingår ej.

Data innefattar personuppgifter

Nej

Språk

[Svenska](#)

Analysenhet

[Mediaenhet: Text](#)

Population

Tidningsartiklar

Tidsdimension

[Tidsserie](#)

Urvalsmetod

Urvalsförfarandet omfattar tre olika steg:

1) Urval av tidsperioder. Det bedömdes som lämpligt att välja ut ett sample av 6 perioder representerande var sitt kalenderår. Detta sample skulle väljas från en tidsperiod omfattande åren 1901-1972. För att bland annat undvika ett urval som innefattar ett sample från något av de båda världskriegen kom undersökningens urvalsperiod att bestå av åren 1912, 1924, 1936, 1948, 1960 och 1972. Betydande händelser under dessa år var: 1912 - Krigsaktiviteter på Balkanhalvön, Titanic sjönk efter en kollision med ett isberg, insamling till en ny pansarbåt i Sverige. 1924 - Ny regering i Sverige, Branting efterträdde Trygger. Spänningar mellan Tyskland och Frankrike. 1936 - Inbördeskriget i Spanien, krig mellan Italien och Abessinien, tysk ockupation av Saar-området. 1948 - Pragkuppen, sovjetisk blockad av Berlin, krig mellan Israel och Arabstaterna. 1960 - U2-affären, Kongo-krisen. 1972 - Vietnamkriget, Nixons besök i Sovjet och Kina, icke-våldsavtal mellan Bonn och Moskva. Under fyra av undersökningens åren ägde riksdagsmannaval rum i Sverige.

2) Urval av geografiskt område: Fyra olika regioner valdes ut. Som urvalsvariabler användes näringsstruktur (andelen förvärvsarbetande inom jordbruket), tätortsgrad, befolkningsstorlek och geografiskt avstånd. Kommunblocken ansågs vara den regionala indelning som var mest lämpad att utgöra grunden för urvalet.

3) Urval av tidningar och tidningsnummer: Av resursskäl bedömdes 48 nummer per år och område som lämpligt. Urvalet skedde med hjälp av en s.k. Latinsk Kvadrat, en form av stratifierad slumpmässig sampling. Antalet tidningsnummer delades in i 12 grupper (strata) identiska med årets månader. Från varje grupp drogs slumpmässigt 4 nummer.

Tidsperiod(er) som undersökts

1912-01-01 - 1912-12-31

1924-01-01 - 1924-12-31

1936-01-01 - 1936-12-31

1948-01-01 - 1948-12-31

1960-01-01 - 1960-12-31

1972-01-01 - 1972-12-31

Variabler

58

Antal individer/objekt

5464

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

Geografisk utbredning

Geografisk plats: [Sverige](#)

Ansvarig institution/enhet

Statsvetenskapliga institutionen

Finansiering

- Finansiär: Riksbankens jubileumsfond

Forskningsområde

[Historia](#) (CESSDA Topic Classification)

[Konflikter, säkerhet och fred](#) (CESSDA Topic Classification)

[Internationell politik och organisationer](#) (CESSDA Topic Classification)

[Samhällsvetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Media](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Massmedia](#), [Nyheter](#), [Journalistik](#), [Nyhetsflöde](#), [Internationella konflikter](#), [Internationell politik](#), [Inrikespolitik](#)

Publikationer

Olsson, C-O. (1973) Världsbilden i svensk press. En presentation av världsbildsundersökningen för allmänna seminariet i statskunskap den 22 oktober 1973. Göteborg: Department of Political Science.

Wiklund, D. (1976) Organisationer och folkrörelser i svensk dagspress 1912-1972. Göteborg: Department of Political Science.

Om du publicerat något baserat på det här datamaterialet, [meddela gärna SND](#) en referens till din(a) publikation(er). Är du ansvarig för katalogposten kan du själv uppdatera metadata/databeskrivningen via DORIS.

Tillgänglighetsnivå

Åtkomst till data via SND

Tillgång till data är begränsad

Användning av data

[Att tänka på vid användning av data som delas via SND](#)

Versioner

Version 1.0. 1991-03-01

Relaterade forskningsdata i SND:s katalog

[Världsbildsundersökningen 1924](#)

[Världsbildsundersökningen 1936](#)

[Världsbildsundersökningen 1948](#)

[Världsbildsundersökningen 1960](#)

[Världsbildsundersökningen 1972](#)

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citering \(CLS\)](#)

Publicerad: 1991-03-01

Senast uppdaterad: 2020-01-27